

به نام آنکه جان را گرفت آموخت

میانقاب و اثر آن بر سازه‌ها

مؤلف:

مجید محمدی

فردوس اسمائیلی

پیشگفتار

میانقاب که دیوار ساخته شده در داخل قاب می‌باشد رفتار سازه را به طور قابل ملاحظه‌ای متاثر می‌سازد که تحقیق بر روی رفتار و اثرات از سال ۱۹۵۰ میلادی آغاز و تاکنون ادامه دارد. هرچند که بحث مربوط به ساختمان‌های آجری معمولاً به ساختمان‌های کوتاه مربوط می‌شود ولی میانقاب‌ها را در بیشتر ساختمان‌ها شامل ساختمان‌های کوتاه، میان مرتبه و حتی بلند می‌توان مشاهده نمود. اقبال هموطنان عزیز به استفاده از مصالح بنایی به خصوص آجر در ایران، اهمیت شناخت رفتار میانقاب را دو چندان می‌کند. میانقاب به رغم تأثیر فراوانی که بر رفتار سازه دارد عموماً در تحلیل و طراحی درنظر گرفته نمی‌شود که این امر علاوه بر رفتار پیچیده میانقاب به ضعف آینه‌ها نیز بر می‌گردد. بیشتر آینه‌ها تأثیر میانقاب‌ها را تنها در زمان تناوب سازه می‌بینند و الزامی برای درنظرگیری سایر اثرات آن در سازه برای مهندسین فراهم نمی‌سازند.

در کتاب حاضر سعی شده روش‌های پیشنهادی محققین گذشته و پیش آینه‌ها (مثل FEMA) و ضوابط بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌ها برای مدلسازی میانقاب در سازه و همچنین اثرات موضعی و عمومی آن بر سازه مورد بحث و بررسی قرار گیرد. در این مجموعه اثر بازشو، برشگیر، پوشش بتی، کمرکش و آرماتور بر رفتار میانقاب نیز مورد توجه قرار گرفته است. ضمن این که برخی روش‌های مقاومسازی ساختمان‌های به‌وسیله میانقاب نیز ارائه شده و در پایان میانقاب مهندسی که سختی و مقاومت قابل تنظیم دارد نیز مورد بحث قرار گرفته است.

در پایان لازم می‌دانم خداوند متعال را به واسطه تمامی نعماتی که به من عطا نموده شکر نمایم و از تمامی کسانی که در به ثمر رسیدن این کتاب نقش داشتند، به خصوص پدر و مادر بزرگوار، همسر و برادران عزیزم تشکر و قدردانی کنم.

فهرست مطالب

فصل ۱ میانقاب در سازه ۳-۱

۱.۱ مقدمه ۱

فصل ۲ عوامل مؤثر بر رفتار قاب میانپر ۱۴-۵

۱.۲ مقدمه ۵
۲.۲ خواص مصالح میانقاب ۶
۳.۲ درزها ۱۲
۴.۲ آرماتور ۱۳
۵.۲ نسبت بُعدی ۱۳
۶.۲ برشگیرها ۱۴

فصل ۳ سختی قاب میانپر و عوامل مؤثر ۱۹-۱۵

۱.۳ مقدمه ۱۵
۲.۳ نحوه مدلسازی اثر میانقاب بر سختی ۱۸

فصل ۴ مقاومت میانقاب ۴۳-۲۱

۱.۴ مقدمه ۲۱
۲.۴ مقاومت ترکخوردگی میانقاب ۲۳
۱.۲.۴ برآورد مقاومت ترکخوردگی میانقاب آجری با ابعاد معمولی ۳۱
۳.۴ مقاومت نهایی میانقاب ۳۴
۴.۴ میانقاب بتني ۳۹

فصل ۵ میرائی، شکل‌پذیری و اثر نوع بارگذاری ۴۸-۴۵

مقدمه ۴۵	۱.۵
میرائی قاب میانپر ۴۵	۲.۵
شکل‌پذیری ۴۷	۳.۵
اثر ترک‌خوردگی و بارهای متناوب ۴۷	۴.۵
مقایسه دیوار برشی و میانقاب ۴۸	۵.۵

فصل ۶ مقاومت میانقاب در جهت عمود بر صفحه ۵۳-۴۹

فصل ۷ تنش در قاب میانپر ۵۸-۵۵

تنش در میانقاب ۵۵	۱.۷
نیروهای به وجود آمده در قاب ۵۷	۲.۷

فصل ۸ روش تحلیل الامان محدود قاب میانپر ۶۴-۵۹

فصل ۹ میانقاب‌های دارای بازشو ۷۴-۶۵

تحقیقات گذشته ۶۵	۱.۹
درنظرگیری اثر بازشو بر رفتار میانقاب ۷۲	۲.۹
تمهیدات لازم برای دهانه‌های نیمه‌پر ۷۴	۳.۹

فصل ۱۰ نحوه مدل‌کردن میانقاب در سازه ۸۵-۷۵

راه‌های مختلف مدلسازی ۷۵	۱.۱۰
نکات قابل توجه در سازه‌های دارای میانقاب ۸۴	۲.۱۰

فصل ۱۱ روش‌های مقاومسازی و تعمیر میانقاب ۱۰۲-۸۷

مقدمه ۸۷	۱.۱۱
روش‌های مقاومسازی ۸۸	۲.۱۱

- ۱.۲.۱۱ استفاده از تیر کمرکش ۸۸
- ۱.۱.۲.۱۱ معادلات حاکم بر تیر کمرکش ۸۸
- ۲.۲.۱۱ استفاده از آرماتور ۹۰
- ۳.۲.۱۱ نکته‌ای در استفاده از تیر کمرکش و آرماتور ۹۰
- ۴.۲.۱۱ استفاده از روکش بتی ۹۰
- ۵.۲.۱۱ استفاده از برشگیر ۱۰۰
- ۶.۲.۱۱ روش‌های دیگر ۱۰۱
- ۷.۲.۱۱ تعمیر حالات خاص ۱۰۱

فصل ۱۲ ضوابط آیننامه‌ها برای میانقاب ۱۱۶-۱۰۳

- ۱.۱۲ مقدمه ۱۰۳
- ۲.۱۲ ضوابط فیما ۳۰۶ در مورد قاب میانپر ۱۰۳
- ۱.۲.۱۲ مودهای رفتاری ۱۰۴
- ۲.۲.۱۲ روش‌های ارزیابی میانقاب ۱۰۵
- ۱.۲.۲.۱۲ سختی ۱۰۵
- ۲.۲.۲.۱۲ مقاومت ۱۰۶
- ۳.۲.۲.۱۲ ظرفیت تغییر شکل قاب میانپر ۱۰۸
- ۳.۲.۱۲ رفتار میانقاب در جهت عمود بر صفحه ۱۰۸
- ۴.۲.۱۲ ساختمان آسیب دیده ۱۰۹
- ۳.۱۲ ضوابط دستورالعمل بهسازی لردهای ساختمان‌های موجود در مورد میانقاب ۱۱۱
- ۱.۳.۱۲ کلیات ۱۱۱
- ۲.۳.۱۲ ارزیابی قاب میانپر با مصالح بنایی در جهت درون صفحه ۱۱۱
- ۱.۲.۳.۱۲ سختی ۱۱۱
- ۲.۲.۳.۱۲ مقاومت ۱۱۲
- ۳.۲.۳.۱۲ مقاومت لازم برای ستون‌های مجاور پانل میانقاب ۱۱۳
- ۴.۲.۳.۱۲ مقاومت لازم برای تیرهای مجاور پانل میانقاب ۱۱۴
- ۳.۳.۱۲ ارزیابی میانقاب مصالح بنایی در جهت عمود بر صفحه ۱۱۴
- ۴.۱۲ فیما- ۳۱۰ ۱۱۵
- ۱.۴.۱۲ محدودیت‌ها ۱۱۶

فصل ۱۳ میانقاب مهندسی ۱۲۵-۱۱۷

- ۱.۱۳ میانقاب مهندسی دارای فیوز جاری شونده ۱۱۷

میانقاب دارای فیوز لغزان	۱۲۱	۲.۱۳
میانقاب مهندسی قابل تنظیم	۱۲۳	۳.۱۳
میانقاب‌های مهندسی دیگر	۱۲۵	۴.۱۳

فصل ۱۴ جزئیات اجرایی جداسازی میانقاب از قاب ۱۲۷-۱۳۰

منابع و مراجع ۱۳۱

فهرست الفبایی ۱۳۹